

TASA-ARVOTOIMIKUNTA 12/2020**Aika:** 29.10.2020 klo 16.37-18.37**Paikka:** Teams -etäkokous**Osallistujat:**

Tasa-arvotoimikunnan jäsenet:

Kasper Kivistö, pj X

Roby Mountrakis, varapj

Anniina Iskanius X (poistui 18:05)

Björn Bonsdorff

Panu Mäenpää X (poistui 17:51)

Milla Pyykkönen

Nelli Ruotsalainen

varajäsenet:

Tapani Vuola

Irma Marttila X

Mukhtar Abib

Anna Jungner-Nordgren

Ogechukwu Eneh

Saku Etholén X (saapui paikalle 17:02)

Annu Kempainen X

Pysyvät asiantuntijat:

Tuija Mustajärvi, suunnittelija, tasa-arvotoimikunnan esittelijä X

Nitin Sood, suunnittelija, yhdenvertaisuustoimikunnan esittelijä X

Muut asiantuntijat:

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala X

Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala X

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, kaupunkiympäristön toimiala X

ESITYSLISTA**1. Kokouksen avaus****Päätös:** Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 16.37.**2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen****Esitys:** Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.**Päätös:** Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.**3. Esityslistan hyväksyminen****Esitys:** Hyväksytään esityslista.**Päätös:** Hyväksyttiin esityslista.

4. Kokouksen 11/2020 pöytäkirjan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään pöytäkirja 11/2020.

Päätös: Hyväksyttiin pöytäkirja 11/2020.

5. Toimialojen asiantuntijoiden kuuleminen palveluiden tasa-arvosuunnitelman toimenpiteiden tilanteesta

Asia: Palveluiden tasa-arvosuunnitelman 2019-2021 väliarviointi laaditaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti loppuvuonna 2020. Keväällä tasa-arvotoimikunta kuuli kokouksessaan sosiaali- ja terveystoimialan asiantuntijoita erityisesti lähisuhdeväkivaltaan liittyen. Lokakuun kokouksessa toimialansa tilannetta palveluiden tasa-arvosuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta esittelevät kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijat.

Käsittely:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on täydennetty varhaiskasvatussuunnitelmaa sukupuolinäkökulmalla ja sisällytetty sukupuolisensitiivisyys varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmaan. Sukupuolisensitiivisyyteen kiinnitetään huomiota myös oppilaitoskohtaisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisessa. Yleisesti toimialalla pyritään muuttamaan toimintakulttuuria, jotta tunnistetaan tarve täydennyskoulutukseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista, sillä opettajia on välillä ollut vaikea saada osallistumaan tarjottuihin koulutuksiin. Yksi keino tähän olisi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden sisällyttäminen osaksi työntekijöiden Onni-keskusteluja (kehittämiskeskustelut). Wilmaan on tulossa matalan kynnyksen lomake kiusaamisesta, häirinnästä ja syrjinnästä. Toimiala on mukana Grooming-hankkeessa, jolla pyritään ehkäisemään seksuaalista häirintää. Toimikunta näki työntekijöiden koulutukset erittäin tärkeinä ja keskusteli mahdollisuudesta tehdä niistä velvoittavia. Toimikunta pohti myös, että opettajien osaamista tasa-arvosta tulisi paremmin kartoittaa esimerkiksi kyselyn avulla.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimenpiteet ovat edistyneet suurimmaksi osaksi hyvin. Yhtä toimenpidettä on tarkennettu koskemaan nimenomaan avustusperiaatteiden kehittämistä tasa-arvonäkökulmasta. Toimiala on järjestänyt työpajoja koskien kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kävijöiden sukupuolijakaumien tiedon keräämistä, mutta kattavaa järjestelmää ei pystytä rakentamaan palveluiden pirstaleisuudesta johtuen. Tämä on otettu huomioon toimenpiteen mittarin muotoilussa. Viimeistään vuonna 2021 toimialalla on kehitetty tavoitteen mukaisesti menetelmiä kävijöiden sukupuolitiedon keräämiseksi. Kaupunkilaisprofieileja koskeva toimenpide saadaan valmiiksi ensi vuoden aikana. Liikuntapalvelut on rekrytoinut korkeakouluharjoittelijan tekemään selvityksen unisex-tilojen lisäämisestä liikuntapalveluissa. Selvitys valmistuu vuoden 2020 aikana. Toimikunta keskusteli Itäkeskuksen uimahallin unisex-tilojen

käytöstä ja kokemuksista. Jotkut asiakkaat eivät ole välttämättä pystyneet käyttämään tiloja, koska vahtimestarit ovat estäneet pääsyn tiloihin. Toimialan edustaja lupasi viedä tästä viestiä eteenpäin.

Kaupunkiympäristön toimialalla on selvitetty aluesuunnitelmien sukupuolivaikutuksia. Asukaskyselyjen vastauksissa ei ole suuria eroja miesten tai naisten välillä, mutta toimiala kokee tärkeäksi jatkaa sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista aluesuunnitelmissa. Lähtökohtaisesti päiväkodin wc- ja pesutiloja ei jatkossa aiota eritellä sukupuolen perusteella. Koulusuunnitteluohjeessa (luonnosvaiheessa) linjataan, että 1/3 wc-tiloista on naisille, 1/3 miehille ja 1/3 sukupuolineutraaleja. Leikkipuistot suunnitellaan jatkossa nimenomaan lapsille, eikä niinkään tyttöjen tai poikien leikkipaikoiksi. Toimialalla on tiedostettu tarve sosiaalisten vaikutusten arvioinnin laajentamiseen niin, että se huomioisi tasa-arvonäkökulman, mutta varsinaista pilotointia ei ole vielä tehty. Toimikunta keskusteli mm. tarpeesta ottaa eri käyttäjäryhmät huomioon julkisen WC-verkoston sijoittelussa.

Esitys: Merkitään tiedoksi esitykset ja keskustelu.

Päätös: Merkittiin tiedoksi esitykset ja keskustelu.

6. Tasa-arvotoimikunnan ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto kaupunginhallituksen toimeksiantoon liittyen

Asia: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikuntien asettamispäätösten mukaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnissa selvitetään vuoden 2020 loppuun mennessä, millaisilla edellytyksillä nykyisten toimikuntien toimintamuotoja ja keskinäistä yhteistyötä voidaan kehittää, ja mahdollisesti tiivistää, seuraavalla valtuustokaudella. Toimikunnat käsitelivät asiaa yhteistapaamisessaan 24.9. ja keskustelujen pohjalta toimikuntien esittelijät laativat lausuntoluonnoksen, joka on ollut jäsenten kommentoitavana google docsissa (<https://docs.google.com/document/d/1tsrQI3VGnWKyiVV06L18NyRZ40FyTjNI898IJOKJcKI/edit>). Lopullinen lausunto tullaan hyväksymään erikseen mutta yhtenevässä muodossa tasa-arvotoimikunnassa ja yhdenvertaisuustoimikunnassa.

Käsittely: Tasa-arvotoimikunnan esittelijä kävi läpi luonnokseen google docsissa tulleet kommentit ja yhdenvertaisuustoimikunnan esittelijä kertoi yhdenvertaisuustoimikunnan kokouksessa 22.10. luonnokseen tehdyistä muutosesityksistä. Tasa-arvotoimikunta keskusteli erityisesti lausunnon kohdasta, joka koskee yhteistyön tiivistämistä toimialojen kanssa.

Esitys: Käsitellään lausuntoluonnokseen tulleet kommentit ja mahdolliset muutosesitykset. Lopullinen, molempien toimikuntien hyväksymä lausunto on tarkoitus hyväksyä marraskuun kokouksessa.

Päätös: Tasa-arvotoimikunta yhtyy yhdenvertaisuustoimikunnan ehdotukseen siitä, että lausunnon kolmas kappale poistetaan. Toimikunta ehdottaa yhdenvertaisuustoimikunnalle, että ”esimerkiksi siten, että toimikuntiin asetettaisiin toimialojen pysyvät asiantuntijaedustajat” säilytettäisiin lausunnossa. Toimikunnalle kuitenkin käy, mikäli yhdenvertaisuustoimikunta ehdottomasti haluaa poistaa kyseisen esimerkin. Muita

muutosesityksiä lausuntoluonnokseen ei tehty. Lopullinen, molempien toimikuntien hyväksymä lausunto on tarkoitus hyväksyä marraskuun kokouksessa.

7. Tutustuminen Wienin tasa-arvotyöhön

Asia: Käydään lyhyesti läpi Wien-etätapaamisen tilanne.

Esitys: Merkitään tiedoksi ja jatketaan etätapaamisen valmistelua.

Päätös: Merkittiin tiedoksi saatteella, että toimikunnan jäseniä pyydetään ilmoittamaan osallistumisestaan toimikunnan esittelijälle mahdollisimman pian, ja jatketaan etätapaamisen valmistelua.

8. Muut asiat

Käsittely: Toimikunnan esittelijä kertoi, että Helsingin kaupungin on tarkoitus toteuttaa loppuvuodesta kuntalaisille suunnattu otantakysely tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta kaupungin palveluissa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. Seuraavat kokoukset

Asia: Vahvistetaan syyskauden jäljellä olevat kokouspäivät.

Esitys: Marraskuun kokous pidetään 26.11. klo 16.30 ja lisäksi pidetään voimassa kokousvaraus joulukuulle 17.12. klo 16.30.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

10. Kokouksen päättäminen

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.37.